

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้รูปแบบเป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เรื่อง การศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตต่อสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุขภาพจิตและองค์ประกอบสุขภาพจิต ทักษะชีวิตและการปรับตัวต่อการเป็นนักศึกษาพยาบาล และเพื่อศึกษาผลของการพัฒนาโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. การพัฒนาโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้รูปแบบเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) วิธี การวิจัยผสมผสาน (Mixed methods) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ที่แบ่งกลุ่มที่ทำการศึกษา ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง (Two groups pre-test-post-test design)

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวนทั้งหมด 365 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาสุขภาพจิตและองค์ประกอบสุขภาพจิต ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ชั้นปีที่ 1-4 จำนวนทั้งหมด 365 คน (2) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทักษะชีวิตและการปรับตัวต่อการเป็นนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้มาจากการสุ่มเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 15 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์ระดับลึก (3) กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต จำนวนทั้งหมด 32 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive selection) จากผลสำรวจนักศึกษาพยาบาลที่มีค่าคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าเกณฑ์ของคนปกติ (ค่าคะแนนของคนปกติมีค่าระหว่าง 99-117 คะแนน) ทั้งหมดจำนวน 32 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักศึกษาพยาบาลกลุ่มนี้ทั้งหมดเข้าร่วมกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 16 คน โดยการจับคู่ให้ทั้งสองกลุ่มมีคุณสมบัติด้านเพศ อายุ ชั้นปี รายได้ ต่อเดือนคล้ายคลึงกัน

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย (ฉบับใหม่) ของ อภิชัย มงคล และคณะ (2546) มีข้อคำถาม 54 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 41 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ 13 ข้อ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Cronbach' alpha) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Co-efficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 125-126) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทยไปทดสอบกับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นตามองค์ประกอบหลักดังนี้ องค์ประกอบสภาพจิตใจ มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.83 องค์ประกอบสมรรถภาพของจิตใจ มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.81 องค์ประกอบคุณภาพของจิตใจ มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.86 และองค์ประกอบปัจจัยสนับสนุน มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.83 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสุขภาพจิตทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.76

2. แนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกด้านทัศนคติและการปรับตัวต่อการเป็นนักศึกษาพยาบาล มีข้อแนวคำถามจำนวน 7 ข้อ เพื่อสัมภาษณ์ระดับลึกนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเป็นนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลต่อการปรับตัวต่อคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ด้านกฎระเบียบของคณะพยาบาลศาสตร์ สภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อม หอพัก อาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา การเรียนการสอน และสภาพห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์

3. โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากการศึกษาทบทวนข้อมูล ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผสมผสานร่วมกับหลักการและเทคนิคการมองโลกในแง่ดีและรูปแบบกิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต ดังนี้

ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต ได้ถูกตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ แพทย์ 1 ท่าน อาจารย์พยาบาล 2 ท่าน และพยาบาลวิชาชีพผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวช 2 ท่าน และนำไปแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจนสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสุขภาพจิตทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.76 และค่าความเชื่อมั่นของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต มีค่าเท่ากับ 0.75

การพัฒนาโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต โดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมองโลกในแง่ดี ซึ่งการมองโลกในแง่ดีเป็นจิตวิทยาเชิงบวกที่ส่งผลให้บุคคลมีความสุขจิตที่ดี พบว่าในประเทศไทย

ยังพบได้ค่อนข้างน้อยในลักษณะของการทดลองที่พัฒนาปรีชาเชิงอารมณ์ (Emotional intelligent) และการมองโลกในแง่ดีก็เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของปรีชาเชิงอารมณ์เท่านั้น ส่วนในต่างประเทศได้นำมาพัฒนาค่อนข้างมากและหลายวิธีตั้งแต่การใช้ทฤษฎีพฤติกรรม-ปัญญานิยม (Cognitive behavioral theory) (Seligmanet, et. al., 1988) ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive theory) (Seligman, et. al., 1990; Riskind, et. al., 1996) และนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการมองโลกในแง่ดีที่ส่งผลต่อการมีสุขภาพจิตที่ดีที่เหมาะสมกับนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีปัญญานิยมมาเป็นหลักในการสร้างรูปแบบทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับการฝึกทักษะการคิดเพื่อการมองโลกในแง่ดี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างกรอบแนวคิดของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต จากการประมวลเอกสารทางวิชาการในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตโดยสรุปความหมายและคุณลักษณะของผู้ที่มองโลกในแง่ดี ได้แก่ ความคิดหรือความเชื่อในทางบวกต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตอย่างมีเหตุผล โดยมีรูปแบบการอธิบายตนเองได้ 3 มิติดังนี้ (1) เหตุการณ์ที่ดีมาจากสาเหตุที่คงทนถาวร ส่วนเหตุการณ์ไม่ดีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นชั่วคราว (2) เหตุการณ์ที่ดีเกิดขึ้นเป็นประจำ ส่วนเหตุการณ์ไม่ดีเป็นเหตุการณ์เฉพาะ และ (3) เหตุการณ์ที่ดีเกิดขึ้นจากตนเอง ส่วนเหตุการณ์ไม่ดีเกิดมาจากบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) กับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสุขภาพจิตจำนวน 5 ท่าน เพื่อกำหนดประเด็นการสนทนาหารูปแบบในการจัดทำโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต และสรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อความตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

การพัฒนาสร้างโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 มุ่งพัฒนาการมองโลกในแง่ดีด้วยการใช้กิจกรรมกลุ่ม ประกอบด้วย เกมการอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมติสถานการณ์จำลอง ตัวแบบ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเห็นประโยชน์ของการมองโลกในแง่ดีและทราบวิธีที่ทำให้เกิดการมองโลกในแง่ดี และส่วนที่ 2 การฝึกทักษะการคิดเพื่อการมองโลกในแง่ดีโดยใช้วิธีการฝึกทักษะการมองโลกในแง่ดีรูปแบบ ABCDE ของเซลิแกน โดยที่ A (Adversity) คือ อุปสรรคที่เกิดขึ้น B (Belief) ความเชื่อ คือ ความเชื่อที่บุคคลแปลความหมายต่อสิ่งที่เป็นปรปักษ์นั้น C (Consequence) คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อเหตุการณ์นั้น D (Disputation) การโต้แย้ง และ E (Energization) คือ ความมีพลังจากการโต้แย้งความคิดทางลบ ซึ่งในส่วนนี้มีทั้งให้ฝึกในกลุ่มและนำไปฝึกปฏิบัติด้วย

จากนั้นสร้างโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งได้จากกิจกรรมกลุ่มและการฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดี ตามแนวคิดของเซลิแกนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธภาพ การมีทัศนคติที่ดีเรื่องการมองโลกในแง่ดีการเชื่อมั่นในความสามารถของตน และการเห็นคุณค่าของการมองโลกในแง่ดีในส่วนของการฝึกทักษะการคิดเพื่อการมองโลกในแง่ดีเป็นการฝึกฝนพัฒนาตนในการปรับเปลี่ยนความคิดในสถานการณ์สมมติและในสถานการณ์จริง ซึ่งมีทั้งการเข้ากลุ่มและมีแบบบันทึกให้นักศึกษากลับไปบันทึก ทุกครั้งที่มาเข้าร่วมโปรแกรมจะให้นักศึกษาออกมารายงานหลังทำโปรแกรมนั้นแล้ว โดยการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะเป็นผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ให้กำลังใจซึ่งกันและ

กันในกลุ่ม มีการทบทวน การพิจารณาไตร่ตรอง ให้ข้อมูลย้อนกลับ และติดตามผลในแผนพัฒนาการมองโลกในแง่ดีแต่ละบุคคล รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ด้วยตนเองโดยมีวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม

เครื่องมือประกอบการใช้โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตดังนี้

1) คู่มือผู้นำกลุ่ม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมในโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตโดยการฝึกทักษะการคิดเพื่อการมองโลกในแง่ดี

2) อุปกรณ์การให้โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต สื่อ และกิจกรรมต่างๆ

3) แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตทั้งในด้านระยะเวลา สถานที่ เนื้อหาของโปรแกรมฯ และปัญหาอุปสรรคในการใช้หลักสูตรของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตโดยประเมินความคิดเห็นจากผู้วิจัยและนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ

ขั้นตอนที่ 4 การหาคุณภาพของร่างโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้หลักสูตร (Try out) โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตรายละเอียดมีดังนี้

1) ผู้วิจัยนำโปรแกรมการฝึกทักษะการคิดที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการฝึกอบรม และด้านการพัฒนานักศึกษา ให้คำแนะนำและตรวจสอบเนื้อหาโปรแกรม กิจกรรม และแนวทฤษฎีที่นำมาใช้ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมมากขึ้นก่อนนำโปรแกรมไปใช้

2) การทดลองใช้ (Try out) โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต ได้แก่ เนื้อหาโปรแกรม วิธีการปรับเปลี่ยนความคิด กิจกรรมที่ใช้ระยะเวลา สถานที่ ปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อปรับเปลี่ยนความคิด (2) เปรียบเทียบลักษณะของนักศึกษาก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมฯ และ (3) ประเมินโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตจากข้อมูลในสถานการณ์จริง

ตัวอย่างโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตชื่อเรื่อง ช่วยกันมองโลก

วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ศึกษารู้ถึงประโยชน์ของการมองโลกอย่างเหมาะสม

(2) เพื่อสร้างความพร้อมให้นักศึกษารู้จักการมองโลกอย่างเหมาะสม

ขนาดกลุ่ม

กลุ่มย่อย กลุ่มละ 4-5 คน

สื่อและอุปกรณ์

(1) คำโครงเรื่องของบุคคลที่แสดงถึงการมองโลกในแง่ดี 3 เรื่อง

(2) กระดาษ A4, ปากกา

(3) แผ่นใส, ปากกาเขียนแผ่นใส

(4) เครื่องฉายแผ่นใส

เวลาที่ใช้

60 นาที (เวลาทำกิจกรรม 40 นาที และเวลาสรุปบันทึก 20 นาที)

วิธีดำเนินการ

(1) แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้เลือกประธานเพื่อเป็นผู้ดำเนินการอภิปรายกลุ่ม และมีเลขานุการกลุ่มเพื่อปฏิบัติหน้าที่จัดการอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม

(2) แจกบทความให้กลุ่มละ 1 เรื่อง

(3) ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านบทความ และอภิปรายตามใบงาน

(4) วิทยากรและนักศึกษาช่วยกันสรุปให้นักศึกษาค้นคว้าสิ่งที่ได้รับการเข้าโปรแกรมครั้งนี้

(5) ให้นักศึกษาส่งงานที่ให้กลับไปบันทึกครั้งที่แล้วและขออาสาสมัครออกมารายงานให้นักศึกษาที่เหลือช่วยกันวิเคราะห์เสนอแนวทางเพิ่มเติมเพื่อให้มองโลกในแง่ดีและส่งผลต่อสุขภาพจิตที่ดี

(6) ให้นักศึกษากลับไปบันทึกว่านักศึกษาได้พบเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา/อุปสรรคอะไรบ้างและนักศึกษาคิดอย่างไรเพื่อให้นักศึกษามีความรู้สึกที่ดีขึ้น

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น การซักถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษายาบาล

แบบแผนการทดลองที่ใช้ (Try out) ของโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตในขั้นตอนนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One group pre-test post-test design (Babbie, 1995, p. 241; citing in Campbell and Stanley, 1963) ดังแสดงในแผนการทดลองดังนี้

การทดสอบก่อน	การทดลอง	การทดสอบหลัง
T1	X	T2

เมื่อ T1 แทน การทดสอบที่จัดกระทำก่อนการทดลอง

X แทน การจัดกระทำการทดลอง

T2 แทน การทดสอบที่จัดกระทำหลังการทดลองระยะที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตจำนวน 5 คน จากการทดลองใช้ (Try out) โปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต ผลการทดลองใช้ (Try out) โปรแกรมฯ พบว่า

(1) ผู้รับโปรแกรมฯ มีคะแนนสุขภาพจิตสูงขึ้นก่อนการได้รับโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการทดสอบค่า Paired t-test

(2) ผู้รับโปรแกรมฯ มีความคิดเห็นว่า โปรแกรมมีความเหมาะสม ซึ่งมีความพึงพอใจในระดับปานกลางขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขร่างโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตจากการประเมินผลการทดลองใช้โปรแกรมฯ แล้ว ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมฯ เพื่อให้มีความเหมาะสม และนำไปทดลองใช้เพื่อศึกษาผลการวิจัย โดยปรับปรุงเรื่องต่อไปนี้

1. มีการปรับปรุงลักษณะของกิจกรรมให้น่าสนใจมากขึ้น โดยจากเนื้อหาสมมติได้ปรับเปลี่ยนมาใช้เนื้อหาที่เป็นชีวิตจริงเพื่อให้ที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับการนำไปใช้ในชีวิตจริง

2. สื่อการสอน ได้มีการปรับปรุงเอกสารที่ใช้ในโปรแกรมฯ ให้มีรูปแบบที่สวยงาม อ่านง่าย เพื่อจูงใจให้น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยพบนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ทุกชั้นปีขอความร่วมมือและให้กลุ่มตัวอย่างเช่นตบิยินยอมให้ความร่วมมือและขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัย

2. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง โดยนำแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ครบถ้วนไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. ศึกษาทัศนคติและการปรับตัวต่อการเป็นนักศึกษาพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 15 คน ซึ่งได้จากนักศึกษาที่ได้คะแนนสุขภาพจิตทั้ง 3 ระดับ คือ นักศึกษาพยาบาลที่ได้คะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำนวน 5 คน คะแนนสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป จำนวน 5 คน และคะแนนสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป จำนวน 5 คน ทำการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Guideline of indepth-interviewing)

4. ทำการคัดเลือกกลุ่มทดลองเข้าร่วมดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต มีวิธีการดังนี้

5. การดำเนินการทดลองมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยติดต่อขอจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 ผู้วิจัยเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิต

5.3 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 365 คน ทำแบบวัดสุขภาพจิตก่อนดำเนินการกิจกรรม

5.4 ทำการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยจากกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป จำนวน 32 คน จะทำการคัดเลือกกลุ่มทั้งหมดนี้เข้าร่วมกลุ่มทดลอง 16 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 16 คน ซึ่งกระบวนการคัดเลือกจะพยายามทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีคุณลักษณะบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับชั้นปี รายได้ต่อเดือนคล้ายคลึงกันมากที่สุด

5.5 ประชุมทีมผู้ช่วยวิทยากร เพื่อชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการและวางแผนการทำงาน ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาอาจจะเกิดขึ้น

5.6 ระยะดำเนินการทดลอง (3 ธันวาคม 2559-5 มกราคม 2560) การทดลองครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 9 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที รวมเวลาที่ใช้ประมาณ 12 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยได้ใช้เวลาที่นักศึกษาพยาบาลว่างจากการเรียนการสอนเพื่อไม่ให้เป็นภาระกระทบกระเทือนเวลาเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทั้งกลุ่มทดลอง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้ให้การปฐมนิเทศนักศึกษา มีการสอบถามความคาดหวังของนักศึกษา มีการแนะนำวัตถุประสงค์ของโปรแกรม หัวข้อของโปรแกรม ความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมโปรแกรม มีการแนะนำการเตรียมตัว และ

การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษาและผู้วิจัย ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับคำแนะนำด้วยวิธีการให้คำปรึกษาตามแบบปกติโดยผู้วิจัยชี้แจงและให้กลุ่มผู้เข้าร่วมการทดลองเซ็นต์ไบยินยอมเข้าร่วมวิจัยเพื่อพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัย

5.7 ระยะเวลาหลังการทดลอง (5 มกราคม 2560) หลังจากสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยทำการวัดสุขภาพจิต (Post test) กับนักศึกษาทั้งในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เมื่อได้คะแนนทั้งหมดแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามความต้องการแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง จากนั้นทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน และนำมาเสนอผลการศึกษา โดยมีวิธีการทางสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย
  - 1.1 สถิติหาค่าความเชื่อมั่นแบบแอลฟา (Co-efficient)
  - 1.2 สถิติหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item total correlation coefficient)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 2.1 ค่าความถี่ (Frequency)
  - 2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
  - 2.5 Pair t-test และ Independent t-test

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสรุปและประเมินผลโปรแกรมการจัดการสุขภาพจิตที่สร้างขึ้นก่อนทำรายงานเป็นรูปเล่มและเผยแพร่